

**R.P. Leonardi Lessii E Societate Iesv Theologi. In D.
Thomam De Beatitudine. De Actibus Humanis. De
Incarnatione Verbi. De Sacramentis Et Censuris.
Prælectiones Theologicae Posthumæ**

Lessius, Leonardus

Lovanii, 1645

Dvb. 1. Vtrum Deus in hac propositione Deus est homo, sumatur definitè
pro personâ Verbi, an indeterminatè pro quâuis personâ diuinâ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72898](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72898)

batum est eundem esse Deum & hominem. Cū enim Christus sit verus Deus, & verus homo; etiam oportet, vt Deus sit verus homo, & homo sit verus Deus.

Ratio prioris est; Quia persona Filij Dei, est suppositum seu hypostasis humanæ naturæ. Ergo persona Filij Dei verè & propriè dicitur homo. (Nam de quolibet supposito naturæ, propriè prædicatur nomen significans illam naturam in concreto; vt homo, de Petro & Paulo.) Ergo Deus verè & propriè dicitur homo. Patet hæc secunda consequentia; Quia nomen *Deus*, propriè potest supponere pro quauis personâ diuinâ.

Ratio posterioris est; Quia homo potest supponere pro quauis hypostasi naturæ humanæ; ergo pro personâ Filij Dei; ergo sicut Filius Dei propriè dicitur Deus; ita hic homo, propriè dicitur Deus.

DVBIVM I.

Verum Deus, in hac propositione: Deus est homo, sumatur de finitè pro personâ Verbi, an indeterminatè pro quauis personâ diuinâ?

Respondeo, Si spectes vim & propriam significationem, accipitur indeterminatè; Nam esset vera etiam si Pater vel Spiritus sanctus esset homo. Si tamen communem vsum spectemus, sic accipitur determinatè pro *Verbo*: vt docet hic D. Tho. Nam Christiani solènt intelligere *Verbum*.

Dices; hæc, *Deus non est homo*, est falsa. Et tamen vera, si *Deus*, acciperetur indeterminatè; quia Pater non est homo. Respondeo, *Deus*, in propositione negatiuâ, accipitur pro omnibus personis; nam significat rem indiuiduam, de quâ negatio absolutè tollit attributum.

DVBIVM II.

Verum homo dicatur vniuocè de Deo & de Paulo?

Omissis sententijs, quæ verbis potius quam re discrepant. Respondeo, dici vniuocè. Ratio est; quia secundum eandem rationem Christus dicitur homo, quâ Paulus: eiusdem enim rationis & speciei est natura humana in nobis, & in Christo; vt fides docet. Neque verum est, quod homo significet etiam subsistentiam: quia tantum significat naturam humanam cum aptitudine ad subsistendum, idque indeterminatè siue hæc siue illâ subsistentiâ.

Dices; Homo dicitur de Paulo per se, & formaliter considerato, non item de Deo: Deus enim vt *Deus* non includit esse hominem: ergo non vniuocè. Respondeo; Inde tantum sequi modum attributionis diuersum esse, & non vniuocum: ipsum tamen attributum est vniuocum, & vniuocè prædicatur; quia secundum eandem rationem prædicatur, licet illa eadem ratio diuerso modo conueniat: sicut album dicitur vniuocè de hoc albo, & de Petro.

DVBIVM III.

Verum hæc locutio sit propria: Deus est homo?

Respondeo; Esse propriam: & patet ex ratione allata. Et Confirmatur; Quia si impro-

priè Deus esset homo, potius dicendus esset non homo, quam homo. Et beata Virgo propriè non esset *Deipara*: quod est contra Concilia & Patres citatos q. 2. a. 2. dub. vnicō.

Aduerte tamen, Durandum in 3. dist. 4. q. 2. admittere quidem hanc esse veram & propriam locutionem; non tamen esse tam propriam, quam hæc: *Paulus est homo*. De quo non existimo magis contendendum; modo fateamur nullam esse impropriam in hac; *Deus est homo*. Nam ad proprietatem orationis sufficit, vt seruata propriâ significatione terminorum, secundum vsitatum loquendi modum, attributum verè conueniat subiecto: quod fit in proposito.

Dices; Deus propriè est humanatus: ergo non dicitur propriè homo: nam eadem natura non potest propriè de eodem dici denominatiuè & substantialiter. Respondeo Negando Consequentiam: dicitur enim *humanatus*, non ab *humanitate* nudè; sed ab vnione seu assumptione humanitatis, quasi humanitate indutus. Dicitur autem *homo* immediatè ab *humanitate*: vnde non est omnino idem abstractum. Adde; Esse singulare in hoc mysterio, vt idem possit dici denominatiuè & substantialiter: quia hypostasis diuina alienam naturam sibi substantialiter atrinxit.

DVBIVM IV.

Verum hæc propositio (Deus est homo) sit in materia contingenti, an necessaria?

Bonauentura, Scotus, Durandus & Gabriel in 3. d. 7. dicunt esse contingentem. D. Tho. autem a. 2. dicit esse in materia necessaria & naturali. Vtrumque verum est. Si enim Deus secundum sua intrinseca consideretur, sic hæc propositio *Deus est homo*, est contingens: Nam Verbum liberè assumpsit humanam naturam, & nullâ naturali necessitate in ea subsistit. Item, subiectum non est de ratione attributi, nec contrâ; quod tamen ad propositionem necessariam vel naturalem requiritur.

Si autem Deus consideretur vt subsistit in naturâ humanâ, tamquam quiddam compositum ex naturâ humanâ & personâ diuinâ, quod significatur nomine *Christi*; sic est necessaria, & in materia naturali: Nam est prædicatio speciei de suo indiuiduo.

Prior sensus est magis proprius, si vocis *Deus*, significationem & naturalem suppositionem spectes. Si autem vsum huius propositionis, sic alter sensus est magis vsitatus: cum enim dicimus Deum esse hominem, per *Deum*, intelligimus Christum, qui compositus est ex natura humana & persona diuina: & sic intelligendus est D. Th.

Hinc etiam patet, An hæc sit propositio *per se*, an *per accidens*. Est enim propositio *per se vera*; Si *Deus* accipitur pro Christo. Si autem *Deus*, accipitur secundum se; sic logicè quidem loquendo *per accidens est vera*. Physicè tamen est *per se*: Nam est vnio non accidentaria, sed substantialis, ex qua resultat ens per se vnum. Quare non est absolutè dicendū, quod homo dicatur accidentaliter de Deo; aut quod Deus accidentaliter sit homo.